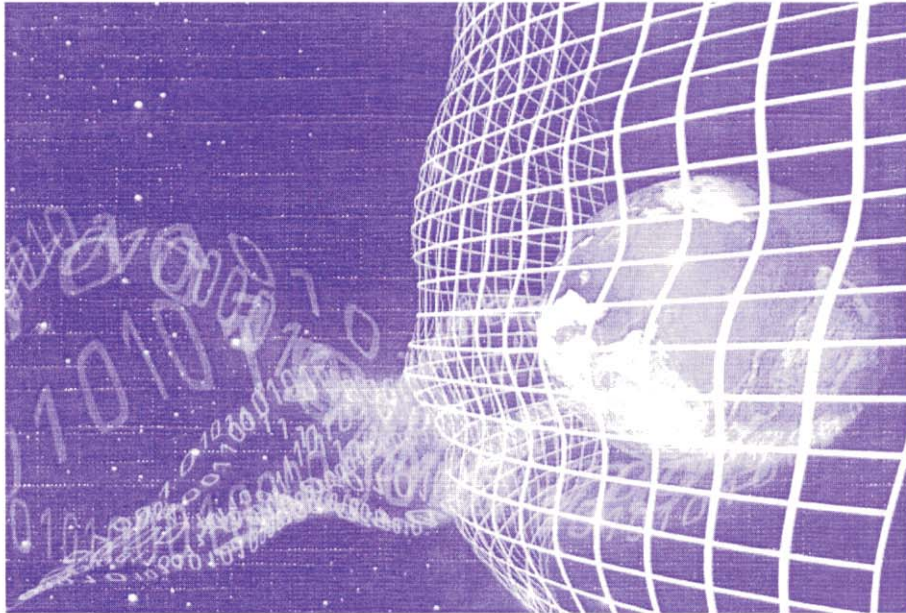

ISSN 1019-5262

Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України

Міжнародний
науково-теоретичний
журнал

КИБЕРНЕТИКА
И
СИСТЕМНЫЙ
АНАЛИЗ

5 2019

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

I.B. СЕРГІЄНКО, академік
НАН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

I.M. КОВАЛЕНКО, заст. головного
редактора, академік
НАН України

O.A. ЛЕТИЧЕВСЬКИЙ, заст. головного
редактора, академік
НАН України

H.B. ШИШКІНА, заст. головного
редактора,
канд. фіз.-мат. наук

A.B. АНІСІМОВ, чл.-кор.
НАН України

B.Ф. ГУБАРЕВ, чл.-кор.
НАН України

A.M. ГУПАЛ, чл.-кор.
НАН України

Г.П. ДОНЕЦЬ, доктор фіз.-мат. наук

Ю.М. ЄРМОЛЬЄВ, академік
НАН України

B.K. ЗАДРАКА, академік
НАН України

M.З. ЗГУРОВСЬКИЙ, академік
НАН України

M.YO. ІЛЬЧЕНКО, академік
НАН України

B.C. КОРОЛЮК, академік
НАН України

M.YO. КУЗНЕЦОВ, чл.-кор.
НАН України

B.M. КУНЦЕВИЧ, академік
НАН України

B.H. РЕДЬКО, академік
НАН України

O.M. ХІМІЧ, чл.-кор.
НАН України

МІЖНАРОДНА РЕДАКЦІЙНА РАДА

Ж. БОННІН, професор, Франція

A.Д. ГВІШИАНІ, академік РАН

Д. ПЛЬБЕРТ, професор,
Велика Британія

Ф. ГЛОВЕР, професор, США

B.O. ЄМСЛІЧЕВ, професор, Білорусь

Ю.І. ЖУРАВЛЬОВ, академік РАН

O.B. КУРЖАНСЬКИЙ, академік РАН

B.Л. МАКАРОВ, академік РАН

A. ПАКШТАС, професор,
Велика Британія

П.М. ПАРДАЛОС, професор, США

E.X. ТИУГУ, академік АН Естонії

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

Журнал «Кибернетика и системный анализ»
Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України
проспект Академіка Глушкова, 40
03187, Київ-187, Україна

Телефони: +38(044) 526-00-59, 526-64-61

E-mail: kisa-casa@ukr.net, факс: +38(044) 526-41-78

<http://www.kibernetika.org>

Журнал публікує оригінальні та оглядові статті, матеріали проблемного і дискусійного характеру, звіти про конференції з питань кібернетики та системного аналізу, бібліографічні огляди, рецензії на монографії, інформує читачів про новітні досягнення вітчизняної і закордонної кібернетики.

Тематичні розділи:

КІБЕРНЕТИКА

Теоретичні проблеми кібернетики

Проектування кібернетичних систем

Проблеми штучного інтелекту

Економічна кібернетика

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ

Теорія систем і математичні проблеми системного аналізу

Теорія оптимальних рішень

Прикладні методи системного аналізу

**ПРОГРАМНО-ТЕХНІЧНІ
КОМПЛЕКСИ**

Архітектура програмно-технічних комплексів

Математичне і програмне забезпечення

Нові інформаційні технології в медицині, біології, лінгвістиці, юриспруденції тощо.

**НОВІ ЗАСОБИ КІБЕРНЕТИКИ,
ІНФОРМАТИКИ, ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ
ТЕХНІКИ ТА СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ**

ДИСКУСІЙНІ ПОВІДОМЛЕННЯ

ЖУРНАЛ ПЕРЕВИДАЄТЬСЯ У США
АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ВИДАВНИЦТВОМ
Springer ПІД НАЗВОЮ
CYBERNETICS AND SYSTEMS ANALYSIS

Інформація для авторів на сайті
<http://www.springer.com/10559>

Журнал *Cybernetics and Systems Analysis* реферується або індексується агентствами SCOPUS, INSPEC, Zentralblatt Math, Google Scholar, EBSCO, CSA, ProQuest, Academic OneFile, Academic Search, ACM Digital Library, Computer Science Index, CSA Environmental Sciences, EI-Compendex, Gale, INIS Atomindex, io-port.net, Mathematical Reviews, OCLC, SCImago, STMA-Z, Summon by ProQuest; реферується у Реферативному журналі та обробляється в Базах даних «ВИНИТИ» (Москва, Росія).

Журнал внесено до категорії «А» переліку наукових фахових видань України за галузями «Фізико-математичні науки» і «Технічні науки» (Наказ №358 від 15.03.2019 р.).

КИБЕРНЕТИКА И СИСТЕМНЫЙ АНАЛИЗ

Том 55 № 5 ВЕРЕСЕНЬ — ЖОВТЕНЬ 2019

МІЖНАРОДНИЙ
НАУКОВО–ТЕОРЕТИЧНИЙ ЖУРНАЛ
ІНСТИТУТУ КИБЕРНЕТИКИ імені В.М. ГЛУШКОВА
НАН УКРАЇНИ
ВИХОДИТЬ 6 РАЗІВ НА РІК
ЗАСНОВАНИЙ У СІЧНІ 1965 РОКУ
(до № 4, 1991 року мав назву «КИБЕРНЕТИКА»)

ЗМІСТ

КИБЕРНЕТИКА

- Боюн В.П., Возненко Л.О., Малкуш І.Ф.** Принципи організації сітківки ока людини та їхнє використання в системах комп'ютерного зору 3
- Крывый С.Л.** Численные методы решения задачи о математическом сейфе 18
- Бессалов А.В., Ковальчук Л.В.** Суперсингулярные скрученные кривые Эдвардса над простым полем. II. Суперсингулярные скрученные кривые Эдвардса с j -инвариантом, равным $6b^3$ 35
- Чеботарев А.Н.** Определение фиктивных состояний в Σ -автомате, синтезированном по спецификации в языке LP 47
- Алексейчук А.Н., Конюшок С.Н., Поремский М.В.** Верхние оценки несбалансированности дискретных функций, реализуемых последовательностями конечных автоматов 58

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ

- Галба Е.Ф., Варенюк Н.А.** Разложение взвешенных псевдообратных матриц со смешанными весами в матричные степенные ряды и произведения 67
- Кнопов П.С., Касицкая Е.И.** О больших уклонениях эмпирических оценок в задаче стохастического программирования при нестационарных наблюдениях с непрерывным временем 81
- Селезов И.Т.** Обратная дифракционная задача определения свойств плазменного объекта 87
- Наконечний О.Г., Капустян О.А., Чикрій А.О.** Наближені гарантовані середньоквадратичні оцінки функціоналів від розв'язків параболічних задач зі швидко коливними коефіцієнтами при нелінійних спостереженнях 95
- Булавацкий В.М.** Некоторые нелокальные краевые задачи для бипараболического эволюционного уравнения и его дробно-дифференциального аналога 106

© ІНСТИТУТ
КИБЕРНЕТИКИ
імені В.М. ГЛУШКОВА
НАН УКРАЇНИ, 2019

Свідоцтво
про реєстрацію
КВ № 1331 від 22.03.95

Стоян В.А. К построению интегральных математических моделей двух классов нелинейных пространственно распределенных систем. I. Случай дискретно определенных внешнединамических возмущений 115

Война Ал.А., Война Ан.А. Математические модели управления риском для марковских процессов регенерирующего типа 128

Раппопорт И.С. Достаточные условия сближения управляемых объектов в игровых задачах динамики. I 143

ПРОГРАМНО-ТЕХНІЧНІ КОМПЛЕКСИ

Летичевський О.О., Песчаненко В.С., Гринюк Я.В., Радченко В.Ю., Яковлев В.М. Огляд сучасних методів захищеності та безпеки програмних систем 156

Марасанов В.В., Шарко А.В., Шарко А.А. Граничные задачи определения энергетического спектра сигналов акустической эмиссии в сопряженных сплошных средах 170

НОВІ ЗАСОБИ КІБЕРНЕТИКИ, ІНФОРМАТИКИ, ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ТА СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ

Рачковский Д.А. Индексные структуры для быстрого поиска сходных символьных строк 180

Затверджено до друку вченою радою Інституту кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України (протокол № 9 від 29.08.2019).

Наукові редактори: **В.Б. Бєлова, Г.В. Яроцька, Л.А. Ковтун, О.Ю. Поліщук**
Комп'ютерний набір і верстання: **Н.Б. Шишкіна, Г.В. Зорько, А.Ю. фон Ерцен-Глерон, Ю.І. Нагорний, М.А. Гупал**

Підписано до друку 29.08.2019. Формат 70x108/16.
Папір офсетний. Друк цифровий. Обл.-вид. арк. 17. Наклад 215 прим. Зам. № 57.

Видавець і виготовлювач
Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України
03187, Київ 187, проспект Академіка Глушкова, 40.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 5427 від 08.08.2017.